

Projektrapport

1. Om Skolan

Ringsbergskolan är en kommunal F-9 skola med estetisk profil. Vilket innebär att förutom de nationella och lokala styrdokumentet så utgår arbetet även ifrån de estetiska läroprocesserna. En undervisning som utgår ifrån de estetiska läroprocesserna har eleverna en central roll eftersom de påverkar undervisningens innehåll. I den styrdokumentet för grundskolan samt i de estetiska läroprocesserna ingår det vidgade textbegreppet vilket innebär att vi använder oss av olika slags texter; det skrivna ordet, talspråk, kroppspråk, bild/foto och rörlig bild. Skolan startade år 2000 och har idag ca 200 elever.

2. Redovisat projekt

Projektet bestod av tre delar i klasserna, F, 5 och 8

F - Mitt och ditt

Projektet för förskoleklassen var att undersöka begreppen mitt och ditt. Barnen fick till en början berätta hur vet de vet att något är mitt/ditt? Barnens förklaringar spelades in.

Barnen fick ur sitt minne rita av sin (*min*) ytterdörr. Därefter fick de fotografera dörren och ta med bilden till skolan. Syftet var att de objektivt skulle beskriva den egna dörren. Dess form, färg, och andra kännetecken. Barnen tränade sig först på att beskriva saker som de såg i rummet och de andra fick gissa vad hon/han menade. Därefter visade och beskrev var och en sin dörr utifrån bilden på dörren för de andra barnen.

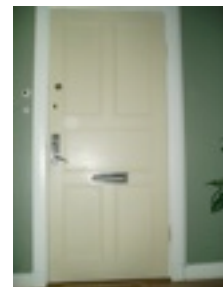
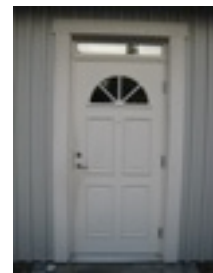
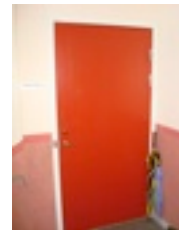
Vi gick sedan vidare med att barnen fick tänka ut och rita vad som är viktigast för dem innanför dörren. Detta blev lite besvärligt eftersom de har snurrat in sig i regler och i beskrivandet av dörren.

Vi gick sedan vidare med frågan `vad finns det hemma hos dig innanför dörren som du inte kan vara utan?

I ett försök att få ett djup i begreppen mitt och ditt ställdes eleverna inför uppgiften ritat saker som kan tas ifrån oss och saker som ingen kan ta ifrån oss. Barnen fick ett tvådelat papper där de på ena sidan ritade saker som det som inte kan tas på ifrån mig. Som inte är utbytbar! Och på den andra ritade saker som kan tas ifrån mig.

Exempel på vad barnen ritade:

synen, hörseln, starken (styrkan), tanken, minnen, tårar, kärlek, hjärtat, stjärnan, känslorna, glad, ledsen, arg, hjärnans tankar, regnbågen,

molnen, ,mun, näsa, lukten, smaken, nalle Phus huvud för han ju finns inte, Ord som jorden, jordklotet, solen, havet, luften, blixten, hus, stora stenar, lava och el hamnade lite mitt emellan. Intressanta resonemang och argumentationer följde.

Vad kan tas ifrån mig? Vad kan någon ta från mig?

korv, glass, pasta, skateboard, basketboll, lastbil, boll, klossar, fotboll, banan, båten, flätor, hammaren, åror, nintendospel, tand, en teckning, ett hus, en blomma, diamant, säng, ring, jordgubbar, tvn, datorn,

Vi följde upp bilderna med att föra samtal i grupp kring begreppen Mitt/Ditt- med fokus på det som inte kan tas på ifrån mig! Som inte är utbytbar! Min kropp - min känsla – min tanke- min åsikt!

För att sedan gå vidare med frågan `vad finns det hemma hos dig -innanför dörren som du inte kan vara utan? Barnen hade mycket kloka tankar kring de här frågeställningarna.

Sen fick barnen enas om något som de kunde och skulle vilja ta med sig till skolan. Vi var överens om det behövde vara något som var ganska lätt att ta med och som alla hade. Det landade i att alla hade ett gossedjur och alla lätt kunde ta med sig ett.

Barnen fick fortsätta träna sig i att beskriva så vi började med att var och en fick beskriva någon annans gossedjur utan att veta vems det var. Därefter fick var och en beskriva sitt eget gossedjur.

Vad tänker du om det här gossedjuret, kan du berätta. Vad ser du, beskriv, vad känner du?

Vad kan vi göra med gossedjuren?

Sammanställning av tankekartor om gossedjuren.

Sammanställning av tankekartor om Språk

Vi pratade med barnen kring vilka språk som man kan använda när man berättar.

Vilka språk kan finnas med när man berättar ?

Som nästa moment sorterade och kategoriserade barnen hela gruppens gossedjur.

Därefter gick vi igenom hur en berättelse är uppbyggd. Början -mitten- slut.

Sen fick de frågan vad har nu hänt gossedjuren? Eleverna började skissa på en berättelse. Pedagogerna dokumenterade storyborden på tavlan.

Elevernas förförståelse kring film var ganska begränsad. Därför hade majoriteten en ganska förenklad bild av hur filmandet skulle gå till. När eleverna beskrev hur dom ville göra filmen var det som en "filmad teater". Det var en utmaning att möta.

Hur presenterar jag filmandet så att eleverna får syn på några av filmens möjligheter och på vilket sätt så att de ändå känner att det fortfarande är deras ide? Med frågorna i bakhuvudet lät jag eleverna börja. De fick bygga upp scener och sedan börja filma. Efterhand upptäckte de begränsningar med sättet de valt att filma på. Hur gör man en tornado? Hur ska gossedjuren kunna flyga? Då tog jag med barnen till "animeringslådan". Där fick de göra ett par animationer. Animationerna klippte vi sedan in i filmen. Allt ljud la vi på i efterhand. I mindre grupp fick barnen vara med och välja ut bakgrundsmusik

och ljudeffekter och lägga på de repliker som de tyckte passade in på bilderna.

Det blev riktigt bra samtal och förhandlingar barnen emellan över vilka ljud och repliker vi skulle välja.

5. Rättvisa och orättvisa

Projektet med år 5 var ett samarbete mellan So lärare, fritidspedagog och bildlärare. Ambitionen var att eleverna skulle använda sig flera texter, metoder och perspektiv för att undersöka en egen frågeställning.

Arbetet inleddes med en bildanalys. Eleverna delades in i grupper och fick 5 bilder som alla innehöll en konflikt mellan rättvisa/orättvisa. Grupperna samtalade om bildernas innehåll och form. Varje grupp redovisade sin tankar i storgrupp. Nästa steg innebar att eleverna fick i uppdrag att göra en bild som innehöll begreppen, bildernas innehåll diskuterades. Eleverna genomförde också en "övningsphotostory" där tonvikten låg på bildspråket, komposition, bildutsnitt etc. Nu var det dags att sätta igång det stora arbetet med att formulera en frågeställning som var bra att undersöka.

Vi lärare hade utifrån elevernas tankar begränsat området genom att eleverna i sina grupper fick välja mellan:

- Rättvisa hemma
- Rättvisa i skolan
- Rättvisa mellan kompisar
- Rättvisa mellan könen
- Rättvisa i världen

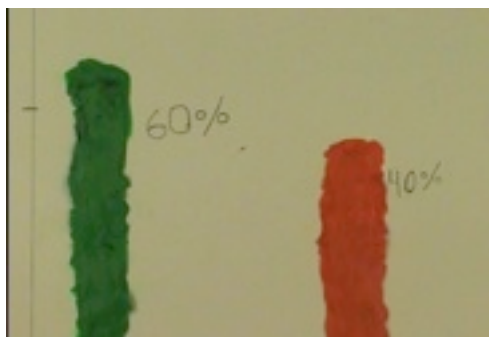

Varje grupp fick välja område för sin rättvisa och komma fram till en egen frågeställning. Detta arbete anser vi pedagoger vara av stor betydelse varför det också får ta mycket tid i anspråk, 1 ½ timme ägnades åt denna nedtrattning. Grupperna kom till slut fram till var sin frågeställning.

- Varför får killar oftast mer skäll än tjejer?
<http://www.vimeo.com/20530599> (Kod: Ringsberg)
- Får killar mer skäll än tjejer av samma orsak?
<http://www.vimeo.com/20530696> (Kod: Ringsberg)
- Är det flest killar eller tjejer som är rektorer?
<http://www.vimeo.com/20530768> (Kod: Ringsberg)
- Varför får de större mer skäll än de små?
<http://www.vimeo.com/20530496> (Kod: Ringsberg)
- Rättvisa hemma?
<http://www.vimeo.com/20530410> (Kod: Ringsberg)

Tre grupper arbetade med snarlik frågeställning "Varför killar får mer skäll" men en grupp formulerade det annorlunda, "av samma orsak". (Vilket ev tyder på en medvetenhet om språkets betydelse). Därefter började filmarbetet med instruktioner om hur man skriver en synopsis och storyboard. (eleverna har sen tidigare skrivit storyboard så de var förtrogna med arbetssättet). Planeringen av arbetet följde en bestämd ordning (se bilaga filmrapport år 5). I kort såg arbetsgången ut på följande sätt:

- Iscensättning av frågeställningen (spelfilm)
- Införskaffa andras åsikter, fakta som ex intervjuer. (stillbild, text, inspelning)
- Vad tycker vi.

Eleverna arbetade engagerat med sina frågeställningar och samtliga grupper genomförde sina filmer trots att mycket tid gick åt och att det insamlade/ inspelade materialet var stort. Filmerna redovisades och eleverna fick kortskriva om varje film samt att de ansvariga fick beskriva sina tankar när de arbetade med filmen. I

samtalet ingick också frågor om hur filmen var gjord (bildutsnitt etc) och vilka texter som användes.

8. När blir det revolution

Syftet för Åk 8 var att undersöka begreppet revolution. När och varför gör människor revolution?

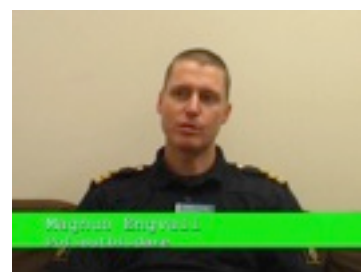
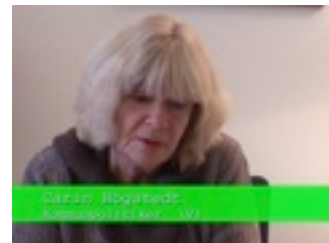
Först fick eleverna göra en bildanalys av tre bilder som hade med någon form av protest att göra. De fick beskriva hur bilderna såg ut och när de kunde vara gjorda. De fick också fundera på varför personerna gjorde som de gjorde och om de skulle kunna tänka sig att göra samma sak.

Där efter gick vi igenom den franska revolutionen med hjälp av böcker och dokumentärfilmer. De fick även göra en tidslinje över revolutionen.

När vi var klara fick eleverna diskutera frågan "varför blev det en fransk revolution?" (Bilaga 1) Först enskilt sedan i grupp. Därefter fick eleverna fundera på vad revolutionens slagord Frihet, Jämlikhet, Broderskap kunde betyda för dem idag. Detta diskuterades i helklass. När vi var färdiga så bildade vi fyra filmgrupper som ur våra gemensamma tankar valde fyra frågeställningar som de ville undersöka, med hjälp av en film. (Bilaga 2)

- Det förstörda landet - När blir det revolution?
<http://vimeo.com/20322772> (Kod: Ringsberg)
- Frihet, Jämlikhet och Broderskap - Vad är det?
<http://vimeo.com/20321971> (Kod: Ringsberg)
- Kan frihet bli till dubbelmoral?
<http://vimeo.com/20320765> (Kod: Ringsberg)
- På vilket sätt har jämställdheten utvecklats sedan franska revolutionen?
<http://vimeo.com/20323769> (Kod: Ringsberg)

När filmerna var färdiga gjordes en filmredovisning, gruppen fick titta på varandras filmer och svara skriftligt på några frågor.

3. Projektet och kunskapsmålen

Mål som projektet har arbetat emot.

F

- kan berätta om mig och min närmiljö för andra.
- kan lyssna när andra berättar.
- känner till olika livsvillkor i samhället/världen
- kan uttrycka en egen åsikt/ståndpunkt

5

- känna till de grundläggande demokratiska principer som samhället vilar på och kunna delta i en demokratisk beslutsprocess,
- kunna läsa, skriva och formulera sig om samhället utifrån olika källor.

8

- ha insikt i hur stora samhällsförändringar har förändrat människan villkor-
- kunna identifiera och reflektera kring några olika historiska händelser och skeenden med betydelse för vår egen tid,

Genom att mycket vikt läggs vid att formulera frågan så äger också eleverna sitt arbete och får en förståelse för hur målen hänger ihop med kunskapsarbetet. (Varför vi gör det vi gör?). Arbetet innebär också att eleverna får en möjlighet att undersöka frågorna med olika texter och metoder vilket innebär en vidare syn på kunskapen.

4. Utfall

F - Mitt och ditt

Samtalen och diskussionerna i grupp har varit väldigt viktiga. Eleverna har fått mycket träning i att lyssna på och prata och uttrycka sin egen åsikt/ståndpunkt inför andra. De har blivit riktigt duktiga på att lyssna och ta tillvara på varandras synpunkter och driva det gemensamma uppdraget framåt. Det hade behövts vara fler pedagoger involverade i arbetet med de

små. Tyvärr har det rent organisatoriskt varit svårt att få till det. Jag ser att de fördelar som samarbete pedagoger emellan tillför, se nedan år 5, hade behövt finnas även i arbetet med de yngsta. Eleverna har däremot varit en stor tillgång i arbetet. Det är otroligt spännande att ha dem delaktiga. Jag har åtskilliga gånger varit tvungen att ändra inriktning och tänka nytt. Barnen klarar mer än man tror i vissa avseenden men mindre i andra. Det är inte alltid man har klart för sig innan vilka områden som är svåra respektive lätta för gruppen. Därför har det varit viktigt för

mig att låta allt ta den tid som krävs. Jag har medvetet inte stressat genom arbetet utan istället låtit varje del ta den tid som krävs för att grundligt jobba igenom varje moment. Det kändes lite

svårt att involvera barnen i klippningen av filmen. Men barnen gavs möjlighet att se och följa vad/hur jag gjorde. Det var hela tiden något av barnen som stod och tittade och som kunde hjälpa till med beslut och som vi kunde resonera med. Så förhoppningsvis kommer jag att våga släppa in dem lite mer nästa gång. Allt ljud la vi på i efterhand. I mindre grupp fick barnen vara med och välja ut bakgrundsmusik och ljudeffekter och lägga på de repliker som de tyckte passade in på bilderna. Det

blev riktigt bra samtal och förhandlingar barnen emellan över vilka ljud och repliker vi skulle välja. Jag känner att som första introduktion av de uttrycksmöjligheter som filmen ger har för den här elevgruppen varit mycket givande och spännande. Det ger mig och eleverna mycket goda grunder och möjligeter att jobba vidare med. Jag kommer definitivt att våga släppa över mer praktiskt arbete åt eleverna framförallt för att vi framöver kommer ha mer tillgång till teknisk utrustning men också för att jag nu vet vad de klarar på egenhand och vad de behöver hjälp och stöd med.

5. Rättvisa och orättvisa

Samarbetet med so innebar att vi pedagoger kunde använda oss av varandras kompetenser i planeringen och utförandet av arbetet. Vi ansvarade för olika delar, (So innehåll, Bild form). Ett projekt av den här storleken behöver flera pedagoger/ ämnen, vilket i sin tur innebär att man får mera tid och ingångar till ämnet. Arbetet har visat på att filmarbete kräver stora krav på teknik (kapacitet), tid och kunskap (den bildade pedagogen). Som lärare har vi ibland alltför ofta fått ägna oss åt att finna säkra vägar för att bevara elevernas inspelade material. Eleverna tog

arbetet på fullaste allvar och man kunde se i deras arbete att de hade ett kritiskt förhållningssätt till både sitt eget material och andras. Detta tycker jag mig se i filmerna, de har en kvalitet i berättandet/kommunikationen. Att använda sig av kortskrivning i reflektionsdelen var genialt, vi fick en enkel och individuell text från varje elev av vad de faktiskt hade uppfattat av filmerna. Projektet har inneburit att många metoder för faktainsamling har använts (intervju, läsa dokument, läsa diagram) och det var tydligt att eleverna hade behövt mera kunskap om detta. Man kan se det som att projektet till sitt omfång varit för ambitiöst och att det behöver renodlas och anpassas

bättre till elevernas ålder. Ett intressant resultat från arbetet visar på att en grupp som hade frågan om "varför pojkar får mer skäll" inte ändrade sin uppfattning utan tog detta som en sanning om att "så här är det". Filmarbetet ville inte ifrågasätta utan fastställa elevernas åsikt. Detta är något för oss pedagoger att fundera och arbeta vidare med.

8. När blir det revolution

Eleverna har på ett bra sätt arbetat mot de målen som vi satt upp för projektet. Det är viktigt att som pedagog är med i hela processen från inledande diskussioner, problemformulering, filmarbete och redovisning för att kunna göra en rättvis bedömning. Som vid alla grupparbeten är det dock svårt att exakt avgöra vem som har gjort vad.

Vid tidigare filmprojekt har jag arbetat med bildläraren denna gång har jag arbetat helt själv. Detta har ställt högre krav på mig att även vara insatt i och kunna vägleda eleverna i andra texter.

Vid inledningen av projektet visade vi elevernas filmer från förra året. Vi diskuterade mycket hur de kunde göras bättre. Många elever tyckte att det var viktigt att göra bra intervjuer. Det kan ha varit en anledning till att filmerna kom att innehålla så många intervjuer och inte så många subjektiva bilder. Eleverna var duktiga på att få vuxna människor att förklara ganska svåra begrepp på ett sätt som målgruppen kan förstå.

Det är även viktigt att man är lyhörd för elevernas tankar under arbetet vid redigeringen. Här kan man ställa relevanta frågor till eleverna, tex. varför har ni valt denna bilden? Förstår ni vad den intervjuade säger? På grund av teknikstrul så har jag inte kunnat vara lika närvarande som

jag skulle ha velat utan varit mer av en serviceperson. De har i och för sig behövt formulera frågorna själva. Jag är imponerad över hur eleverna själva har löst tekniska problem tex genom att spela in intervjuer via mobiltelefon.

Vid redovisningen valde jag att låta eleverna göra en skriftlig reflektion kring filmerna.

Frågorna hade vi med hjälp av svensklärarna tagit fram med utgångspunkt i de nationella provens bedömningsmatriser. Dessa försökte vi anpassa till film .

1. Beskriv filmen vad handlar den om? (Nivå 1 jag kan

berätta om en text jag läst)

2. Hur är filmen gjord? Ge exempel. Hur passar filmens olika delarna ihop? (Nivå 2 Jag kan reflektera över texten)

3. Hur tror du de som gjorde filmen tänkte när de planerade filmen? Vad ville de få fram? (Nivå 3 Jag kan analysera texten och tolka budskap)

4. Kan du jämföra filmen med något som är aktuellt eller något som du själv varit med om? Motivera ditt svar. (Nivå 4 Jag kan tolka och värdera texter)

Samtliga elever skrev svar på de två första frågorna. De flesta skrev även på fråga tre och fyra men hade svårigheter att motivera sina svar. De två sista frågorna handlar mer om att kunna analysera tolka och värdera. De elever som svarade på dessa frågor har valt att tolka innehållet i filmerna men även filmens form, vilket är intressant. De har alltså nytta av de kunskaper som de förvärvat genom filmarbetet.

5. Reflektioner

Ringsbergskolan är en blivande en till en skola vilket innebär att vi pedagoger måste förhålla oss till och skapa en praktik med de digitala verktygen utifrån styrdokumentet. En praktik som innebär delaktighet och möjlighet för eleverna att använda sig av och utveckla alla texter i sitt lärande.

Syftet men projektet var att låta eleverna undersöka demokratiska begrepp genom multimodala lärprocesser. Där filmtexten används som ett medie för att skapa sammanhang åt begreppen. När eleverna tillägnar och gestaltar sin kunskap genom olika texter, ges de möjlighet att tänka nytt. Det krävs dock att det finns en väl genomtänkt pedagogisk idé och att pedagogerna är med hela vägen och utmanar eleverna.

- Den multimodala texten pratar med fler samtidigt och har ett bredd och ett djup. Vilket underlättar i arbetet med exv. begrepp.
- Den multimodala texten framkallar en närvaro vid "läsning"
- Den multimodala texten gör skolarbetet ämnesgripande
- Den multimodala texten innebär att pedagogerna måste samarbeta

Eleverna får fler möjligheter att förstå sammanhang och uttrycka kunskaper genom olika språk. Att få delta i diskussioner som inte bara utgår från ett språk, det skrivna språket.

Däremot kräver ett multimodalt arbetsätt en skolorganisation där pedagogerna har en gemensam kunskapsyn som kan bilda en plattform för kunskapsarbetet och som kan handleda eleverna i deras meningskapande av kunskapsmålen.

6. Dokumentation

Dokumentationen har skett med hjälp av barnens egna bilder,(Bifogas) intervjuer med barnen, storyboard, filmutvärdering, foton, filmer,(Bifogas) gemensam problemformulering (Bifogas)

Dessutom har Magnus Egnvall och Kattis Ellborg gjort en rapport i kursen "dokumentation av läroprocesser" 7,5p vid HIM (Bifogas)

Maria Stam har gjort intervjuer med eleverna, för en fortsättning på ung kommunikations projektet "rörlig bild som kunskapsform". (Bifogas april)

7. Underskrift

Sofia Viscovi
sofia.viscovi@skola.vaxjo.se

Leif Svensson
leif.svensson@skola.vaxjo.se

Lars Palm
lars.palm@skola.vaxjo.se

8. Bilagor

(BILAGA 1)

NÄR BLIR DET REVOLUTION?

Varför blev det revolution i Frankrike?

Makt, skatt, missväxt, pengar, hat mellan klasser, svag ledare, hungersnöd, inspiration, ekonomisk depression, nya idéer, brist på inflytande, religionens makt, orättvisor, arbetsbrist, krig, republik, nationalförsamling, startskott

Betyder revolutionens slagord något för er idag?

FRIHET

Frihet är självklart i dag i Sverige

Att man får bestämma över sig själv

Att man får ha sina egna åsikter

Man ska få göra som man vill och välja själv

Frihet inom familjen

Fångenskap

Man känner sig fri

JÄMLIKHET

Alla får samma möjligheter och rättigheter

Allas lika värde

Alla ska behandlas lika

Demokrati

Självklart i Sverige

BRODERSKAP

Samarbete

Hålla i hop

Att man är del av en grupp

Alla tycker om alla

Någon att lita på

Vänner och familj

Solidaritet.

(Bilaga 2)

Instruktioner för SO/ BILD arbetet **När blir det Revolution?**

Skriv en synopsis för filmen (en synopsis är en kortfattad beskrivning av filmen).

Form:

Titel:

Syfte:

Frågeställning: (med ett historiskt perspektiv)

Målgrupp:

Beskrivning av filmens innehåll kortfattat

Att tänka på:

När ni planerar filmen skall ni tänka på att ha med:

- fakta texter (objektiva)
- berättande texter (subjektiva)
- fakta bilder
- berättande bilder
- fakta ljud
- berättande ljud

Det är också bra att fundera på vilka metoder/ former ni kan använda som t.ex. intervju, iscensättning, animation, bildutsnitt, miljöer.